

AUGUST 2023

#ÚČTOVNÍCTVO

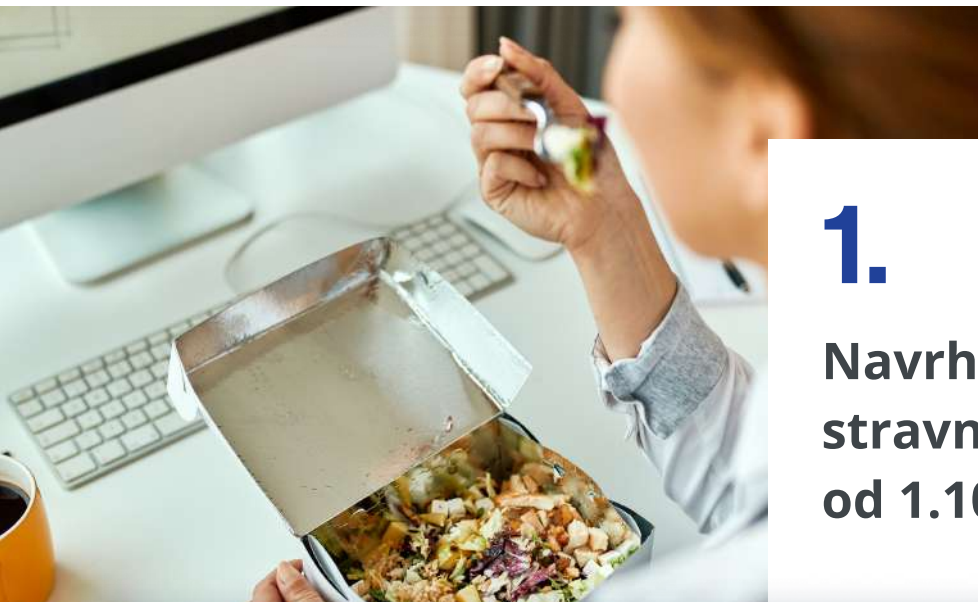
#DANE

#AUDIT

www.pkf.sk

Novinky v oblasti daní

1.

Navrhované nové sumy stravného s účinnosťou od 1.10.2023

Dňa 31.8.2023 sa skončilo medzirezortné pripomienkové konanie k návrhu Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR o sumách stravného (LP/2023/485). Podľa tohto návrhu by sa mali od 1.10.2023 opäť zvýšiť sumy stravného pri pracovných cestách nasledovne:

- Pre časové pásmo 5-12 hod z aktuálne platných 7,30 € na 7,80 €
- Pre časové pásmo 12-18 hod z aktuálne platných 10,90 € na 11,60 €
- Pre časové pásmo nad 18 hod z aktuálne platných 16,40 € na 17,40 €

Sumy stravného sa pravidelne menia na základe údajov Štatistického úradu SR o indexe cien jedál a nealkoholických nápojov v reštauračnom stravovaní.

Minimálna hodnota stravovacej poukážky by sa tak mala zvýšiť z aktuálnych 5,48 € na 5,85 € a minimálny príspevok zamestnávateľa na stravovanie zo súčasných 3,02 € na 3,22 € na deň.

Táto zmena ovplyvní aj maximálnu výšku daňových výdavkov. Podnikateľ s príjmami z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorý si uplatňuje preukázateľné výdavky, si po schválení tohto nového opatrenia bude môcť uplatniť ako daňový výdavok vsúvislosti so stravovaním sumu max 4,29 € na každý odpracovaný deň. Rovnako si bude môcť uplatniť do daňových výdavkov zamestnávateľ za každé jedlo poskytnuté zamestnancovi sumu najviac 4,29 € na deň.

Nové sumy stravného podľa návrhu Opatrenia, ak bude schválené a vyhlásené v Zbierke zákonov, by mali byť účinné od 1.10.2023. Legislatívny proces pre Vás monitorujeme a budeme Vás o nadobudnutí účinnosti nového Opatrenia informovať v niektorom z našich ďalších vydaní Noviniek.

2.

Základná úroková sadzba ECB v roku 2023

Základná úroková sadzba ECB (úroková sadzba pre hlavné refinančné operácie) sa s platnosťou od 2.8.2023 opäť zvýšila z pôvodných 4,00 % na 4,25 %.

Správca dane uplatňuje podľa zákona o správe daní pri výpočte pokút za správne delikty peňažnej povahy a úrokov za odklad dane, splácanie dane v splátkach a úrokov z omeškania sadzby naviazané na základnú úrokovú sadzbu ECB (ZUS ECB).

Prehľad sadziieb pokút a úrokov uplatňovaných správcom dane podľa § 155, § 156 a § 57 Daňového poriadku (zákon č. 563/2009 Z.z. o správe daní):

Správny delikt podľa zákona o správe daní	§ 155 ods. 1 písm. g)	§ 155 ods. 1 písm. h)	§ 155 ods. 1 písm. f)
Typ sankcie	1x ZUS ECB POKUTA (napr. za zvýšenie dane v dodatočnom daňovom priznaní)	2x ZUS ECB POKUTA (napr. za zvýšenie dane v dodatočnom daňovom priznaní podanom po začatí daňovej kontroly)	3x ZUS ECB POKUTA (napr. za dorub dane správcom dane)
... do 21.3.2023 vrátane	3,00 %	7,00 %	10,00 %
Od 22.3.2023 do 9.5.2023	3,50 %	7,00 %	10,50 %
Od 10.5.2023 do 20.6.2023	3,75 %	7,5 %	11,25 %
Od 21.6.2023 do 1.8.2023	4,00 %	8,00 %	12,00 %
Od 2.8.2023 ...	4,25 %	8,50 %	12,75 %

Typ úroku podľa zákona o správe daní	§ 57 ods. 5 3x ZUS ECB ÚROK ZA ODKLAD PLATBY DANE ALEBO ZA POVOLENÉ SPLÁTKY	§ 156 ods. 2 4x ZUS ECB ÚROK Z OMEŠKANIA
... do 21.3.2023 vrátane	10,00 %	15,00 %
Od 22.3.2023 do 9.5.2023	10,50 %	15,00 %
Od 10.5.2023 do 20.6.2023	11,25 %	15,00 %
Od 21.6.2023 do 1.8.2023	12,00 %	16,00 %
Od 2.8.2023 ...	12,75 %	17,00 %

Zdroj: Vlastné spracovanie

3.

Schválený zákon o premenách obchodných spoločností a družstiev

Ako sme Vás informovali v našich posledných Novinkách, dňa 28.7.2023 bol v Zbierke zákonov pod číslom 309/2023 vydaný zákon o premenách obchodných spoločností a družstiev a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Návrh zákona reagoval na potrebu zabezpečenia transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2121 z 27. novembra 2019, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2017/1132, pokiaľ ide o cezhraničné premeny, zlúčenia alebo splynutia a rozdelenia, do slovenskej legislatívy.

Schválené znenie zákona vo veľkej miere vychádza z aktuálnych ustanovení Obchodného zákonníka, doplnil sa však o nové postupy pre cezhraničnú mobilitu spoločností s úmyslom jej väčšej podpory, a tiež s cieľom poskytnúť primeranú ochranu vlastníkom obchodných podielov alebo akcií, veriteľom spoločností a zamestnancom.

Schválený zákon tak pracuje jednak s novou terminológiou (napr. premena alebo cezhraničná premena), a jednak zavádza nové inštitúty ako:

- **odštiepenie:** inštitút čiastočného rozdelenia, pri ktorom rozdeľovaná spoločnosť nezaniká a časť imania spoločnosti prechádza na jednu alebo viac existujúcich / novozaložených spoločností, prípadne na kombináciu oboch z nich;
- **cezhraničné rozdelenie:** forma podnikovej kombinácie, kedy nástupníckou spoločnosťou je novozaložená spoločnosť a je prítomný cezhraničný element v podobe aspoň jednej zúčastnenej alebo nástupníckej spoločnosti zapísanej v inom členskom štáte EÚ;
- **cezhraničná zmena právnej formy:** postup, pri ktorom spoločnosť bez zrušenia alebo likvidácie zmení svoju právnu formu zapísanú v registri pôvodného štátu na právnu formu podľa práva cieľového štátu, a zároveň premiestni do cieľového štátu aspoň svoje sídlo.

Jednotlivé zmeny v uvedenom zákone sa dotkli, okrem iného, aj účtovno-daňovej legislatívy, do ktorej sa premietli či už vo forme legislatívno-technických zmien alebo z dôvodu novej právnej úpravy, ktorá môže mať v konečnom dôsledku vplyv na priebeh transakcie.

Neváhajte nás kontaktovať v prípade doplňujúcich otázok, prípadne ak sa chystáte realizovať akúkoľvek podnikovú kombináciu, kde Vám vieme pomôcť s realizáciou celej transakcie.

4.

Zákon o dorovnávacíj dani z príjmov právnickej osoby

V auguste Ministerstvo financií SR predložilo do medzirezortného pripomienkovania (LP/2023/477) návrh Zákona na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín a o doplnení zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok).

Tento návrh zákona je transpozíciou smernice Rady EÚ z 15. decembra 2022 o zabezpečení globálnej minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín v Únii na úrovni 15% (minimálne efektívne zdanenie). Jedná sa o implementáciu tzv. Piliera 2 iniciatívy OECD k reforme medzinárodného zdaňovania, ktorú je SR povinná zaviesť. Účelom zavedenia globálnej minimálnej úrovne zdanenia je obmedzenie daňovej konkurencie štátov v oblasti nízkeho efektívneho zdanenia príjmov právnických osôb a platenie spravodlivého podielu dane bez ohľadu na to, kde pôsobia. Dorovnávacíj daň sa bude týkať nadnárodných skupín podnikov s globálnymi ročnými výnosmi viac ako 750 miliónov eur, ktoré dosiahli v najmenej dvoch zo štyroch účtovných období.

V záujme správnej interpretácie plánovaného zavedenia európskej smernice o minimálnej dani vydalo Ministerstvo financií SR tlačovú správu, v ktorej uviedlo, že „V SR existujú spoločnosti, ktoré majú aj nižšiu efektívnu sadzbu dane, ako je zákonná sadzba dane z príjmov 21 % aj minimálna sadzba dorovnávacíj dane 15 %, a to z rôznych dôvodov (napr. položky nevstupujúce do výpočtu základu dane, daňové úľavy a pod.). Práve dorovnávacíj daň by mala zabezpečiť zdanenie príjmov dotknutých spoločností v SR na úrovni 15 %, čím sa obmedzí dodanie týchto príjmov v zahraničí.“

Návrh sa momentálne nachádza v medzirezortnom pripomienkovom konaní vo fáze vyhodnocovania pripomienok. Navrhovaná účinnosť je od 31. decembra 2023.

5.

Návrh novely zákona o DPH – zmeny týkajúce sa najmä malých podnikov a administratívnej spolupráce členských štátov EÚ

V medzirezortnom pripomienkovom konaní prebieha vyhodnotenie pripomienok k navrhovaným zmenám zákona o dani z pridanej hodnoty č. 222/2004 Z. z..

Zmeny navrhnuté Ministerstvom financií SR v tejto novele zákona o dani z pridanej hodnoty sa týkajú najmä:

- zníženia administratívnej záťaže malých podnikov (možnosť využívať oslobodenie od dane, bez povinnosti registrácie, aj vinom členskom štáte),
- registrácie, ukončenia registrácie a oneskorenej registrácie tuzemských aj zahraničných zdaniteľných osôb (napr. ustanovujú sa skutočnosti, na základe ktorých sa tieto zdaniteľné osoby zo zákona stávajú platiteľmi dane),
- zavedenia samozdanenia pri dovoze tovaru z tretích štátov do SR pre platiteľa dane usadeného v tuzemsku, ktorý má štatút schváleného hospodárskeho subjektu (platiteľ dane daň sám vypočíta uvedie ju do daňového priznania a zaplatí daňovému úradu, pričom si môže zároveň daň odpočítať),
- úpravy miesta dodania vymedzených služieb (napr. kultúrne, vzdelávacie alebo zábavné) sprístupnených nezdaniteľnej osobe vysielaním alebo iným virtuálnym spôsobom,
- zavedenia práva na odpočítanie dane pri nadobudnutí tovaru v SR z iného členského štátu aj na základe iného dokladu ako faktúry (doklad z obchodnej korešpondencie s dodávateľom preukazujúci nadobudnutie tovaru a výšku vzniknutej daňovej povinnosti),
- zníženia sumy zjednodušenej faktúry z 1000 EUR na 400 EUR.

Navrhované zmeny by mali nadobudnúť účinnosť od 1. júla 2024 svýnimkou niektorých ustanovení súvisiacich s transpozíciou smernice Rady EÚ, ktorých účinnosť sa navrhuje od 1. januára 2025 a úpravy záznamovej povinnosti poskytovateľov platobných služieb, ktorej účinnosť sa navrhuje od 31. marca 2024.

6.

Modernizácia pravidiel DPH v digitálnom veku – balík ViDA

Ministerstvo financií SR predložilo do medzirezortného pripomienkovania (**LPEU/2022/732 COM(2022)704**) návrh predbežného stanoviska k návrhu vykonávacieho nariadenia Rady EÚ, ktorým sa mení vykonávacie nariadenie Rady EÚ č. 282/2011. Návrh vykonávacieho nariadenia je súčasťou „Balíka DPH v digitálnom veku“ (označovaný ako „balík ViDA“), ktorý Európska komisia predstavila Rade EÚ 8. decembra 2022. Balík ViDA obsahuje tri právne predpisy, ktorými sa mení: (i) smernica Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty ohľadne pravidiel DPH v digitálnom veku, (ii) vykonávacie nariadenie Rady EÚ č. 282/2011 v oblasti požiadaviek na informácie pri určitých úpravách DPH a (iii) nariadenie Rady EÚ č. 904/2010 vo veci administratívnej spolupráce potrebnej pre digitálny vek.

Návrh upravuje tri kľúčové oblasti : Elektronickú fakturáciu, Rozšírenie využitia platforiem uľahčujúcich dodanie a Jednotnú registráciu pre DPH s vylepšením špeciálnych (OSS, iOSS) schém.

V prípade schválenia tohto návrhu, zodpovedajúce opatrenia nadobudnú účinnosť postupne od 1. januára 2024 do 1. januára 2028.

Napr. od 1. januára 2024 by sa mali zosúladiť existujúce pravidlá fakturácie v oblasti verejného obstarávania. Elektronická faktúra bude zadefinovaná ako dokument, ktorý bol vydaný, odoslaný a prijatý v štruktúrovanom elektronickom formáte, ktorý umožňuje jeho automatické a elektronické spracovanie. Prijemca elektronickej faktúry ju už nebude môcť odmietnuť a nebude môcť namiesto nej požadovať papierovú verziu. Od 1. januára 2028 by sa mala skrátiť lehota na vystavenie faktúry za cezhraničné transakcie v rámci EÚ z 15 dní po skončení mesiaca na dva pracovné dni po uskutočnení dodania. Zároveň by mal byť zavedený nový systém pre digitálne vykazovanie „v reálnom čase“ pre takéto cezhraničné transakcie v rámci EÚ, cez ktorý budú zdaniteľné osoby zasielať vybrané údaje daňovému úradu.

Od 1. januára 2025 by malo dôjsť v rámci úprav jednotnej registrácie DPH k rozšíreniu pravidla prenesenia daňovej povinnosti na všetky tovary a služby dodané neusadenou osobou platiteľovi DPH v štáte dodania a tiež k širšiemu využitiu schém jednotného kontaktného miesta („OSS a iOSS“) tak, aby pokrývali všetky dodávky tovaru B2C (vrátane domácich dodávok a vrátane dodávok použitého tovaru, umeleckých diel, zberateľských predmetov a starožitností). Taktiež by malo dôjsť od 1. januára 2025 k zavedeniu nových pravidiel prepravy vlastného tovaru a zrušeniu súčasného zjednodušenia pre konsignačný sklad.

Medzirezortné pripomienkové konanie sa malo ukončiť 4. septembra 2023. O schválených zmenách Vás budeme informovať v niektorých z našich ďalších Noviniek.

V prípade dodatočných informácií alebo otázok Vám budeme radi k dispozícii na mailovej adrese

kontakt@pkf.sk →

* Upozorňujeme, že vyššie uvedené **informácie majú len všeobecný a informatívny charakter a je potrebné ich aplikovať v širšom legislatívnom kontexte**. V prípade riešenia konkrétnych prípadov odporúčame vyžiadať si samostatné stanovisko. Za konanie na základe uvedených informácií nezodpovedáme.